

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань правової політики

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-35-84

В И С Н О В О К

щодо проекту Закону про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у зв'язку з прийняттям Закону України «Про розвідку» (реєстр. № 2415 від 11 листопада 2019 року)

За дорученням Голови Верховної Ради України від 11 листопада 2019 року Комітет Верховної Ради України з питань правової політики розглянув на своєму засіданні 08-16 грудня 2020 року (протокол № 42) проект Закону про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у зв'язку з прийняттям Закону України «Про розвідку» (реєстр. № 2415 від 11 листопада 2019 року), поданий Президентом України, (далі – Законопроект) та встановив таке.

Згідно з пояснювальною запискою до Законопроекту його метою є вдосконалення правових засад забезпечення проведення розвідувальними органами України розвідувальних заходів, які проводяться на підставі рішення суду.

Для досягнення поставленої мети Законопроектом пропонується внести зміни до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (далі – Закону), якими передбачається уточнити, що при розгляді справ перебіг судового процесу фіксується технічними засобами в порядку, встановленому законом, крім випадків, установлених законом (зміни до частини шостої статті 11), а також віднести до повноважень голови апеляційного суду здійснення повноважень уповноваженого судді та призначення з числа суддів апеляційного суду суддів (судді) для здійснення таких повноважень у випадках, визначених Законом України «Про розвідку» (зміни до пункту 9 частини першої статті 29).

Крім того, передбачається, що відповідний Закон набирає чинності одночасно з набранням чинності Законом України «Про розвідку».

Розглядаючи Законопроект, Комітет з питань правової політики виходить з такого.

В Конституції України зазначається, що Україна є правовою державою (стаття 1), органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України (частина друга статті 6), в Україні визнається і діє принцип верховенства права, закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі

Конституції України і повинні відповідати їй (частини перша-друга статті 8), судоустрій, статус суддів визначаються виключно законом України (пункт 14 частини першої статті 92).

Прийняття законів належить до повноважень Верховної Ради України як єдиного органу законодавчої влади в Україні (стаття 75, пункт 3 частини першої статті 85 Конституції України).

Проект Закону про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у зв'язку з прийняттям Закону України «Про розвідку» (реєстр. № 2415) системно пов'язаний із Законом України «Про розвідку» від 17 вересня 2020 року № 912-ІХ, який набрав чинності 24 жовтня 2020 року.

Відповідно до пункту 1 розділу ІХ «Прикінцеві та перехідні положення» Закон України «Про розвідку» стаття 16 цього Закону («Особливості розгляду судом клопотань про надання дозволу на проведення розвідувальних заходів») вводиться в дію через три місяці з дня набрання чинності цим Законом.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України вважає, що Законопроект потребує доопрацювання. На погляд цього Управління, запропонована проектом редакція частини шостої статті 11 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» не дозволяє точно з'ясувати, про які саме випадки в ній ідеться та яким законом вони мають бути встановлені, на кого в таких випадках покладається обов'язок забезпечити проведення відеоконференції, а також за яких обставин відеоконференція не проводиться. Крім того, зауваження стосуються також невизначеності в цьому проекті, на думку даного Управління, змісту поняття «уповноважений суддя».

За результатами обговорення Комітет Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки ухвалив рішення підтримати Законопроект та запропонувати Комітету з питань правової політики, який визначено головним, доопрацювати Законопроект з урахуванням висновку Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України.

Комітет Верховної Ради України з питань антикорупційної політики зазначає, що у Законопроекті не виявлено корупціогенних факторів – проект акта відповідає вимогам антикорупційного законодавства. Разом з тим, цей Комітет зауважив, що для уникнення одноосібного впливу голови апеляційного суду на прийняття відповідних рішень (про надання дозволу на проведення розвідувальних заходів) або визначення судді для прийняття такого рішення, замість запропонованих законодавчих змін доцільно зберегти існуючий порядок обрання слідчих суддів (судді) зборами суддів для здійснення судового контролю за дотриманням прав, свобод та інтересів осіб у кримінальному провадженні, як це передбачено нормами чинного законодавства.

За підсумками розгляду Комітету Верховної Ради України з питань бюджету прийнято рішення, що Законопроект не матиме впливу на показники бюджету. У разі прийняття відповідного закону він може набирати чинності у термін, визначений автором Законопроекту.

Комітет Верховної Ради України з питань інтеграції України з Європейським Союзом визнав положення Законопроекту такими, що регулюються національним законодавством країн-членів Європейського Союзу та не підпадають під дію міжнародно-правових зобов'язань України у сфері європейської інтеграції.

Вища рада правосуддя підтримує Законопроект.

Враховуючи викладене вище та норми юридичної техніки, Комітет вирішив:

1. Рекомендувати Верховній Раді України проект Закону про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у зв'язку з прийняттям Закону України «Про розвідку» (реєстр. № 2415 від 11 листопада 2019 року), поданий Президентом України, прийняти за основу та в цілому як Закон в такій редакції:

«Про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів»
щодо вирішення окремих питань, пов'язаних
з проведенням розвідувальних заходів

Верховна Рада України п о с т а н о в л я є :

1. Внести до Закону України "Про судоустрій і статус суддів" (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 31, ст. 545 із наступними змінами) такі зміни:

1) частину шосту статті 11 доповнити словами "крім справ щодо надання дозволу на проведення розвідувальних заходів";

2) частину першу статті 29 доповнити пунктом 9-1 такого змісту:

«9-1) здійснює відповідно до Закону України «Про розвідку» повноваження уповноваженого судді щодо судового контролю за дотриманням прав, свобод та інтересів осіб під час здійснення розвідувальної діяльності та/або призначає суддю (суддів) з числа суддів апеляційного суду для здійснення таких повноважень під час розгляду питання про надання дозволу на проведення розвідувальних заходів».

2. Цей Закон набирає чинності з дня введення в дію статті 16 Закону України «Про розвідку» від 17 вересня 2020 року № 912-IX».

2. Визначити доповідачем від Комітету з цього питання під час розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України народного депутата України, співголову підкомітету з питань правосуддя Комітету Павліша П.В.

Голова Комітету

А.Є. КОСТІН